

KARDIOVASKULARNA BOLEST JE BROJ JEDAN UZROČNIK SMRTNOSTI NA SVIJETU

Uzrokuje ju mnogo stvari: pušenje, dijabetes, visok krvni pritisak i pretilost, zagađenje zraka, kao i manje poznati uzroci poput Chagasove bolesti i srčane amiloidoze.

U doba COVID-19, pacijenti koji boluju od kardiovaskularne bolesti (KVB) suočeni su sa dvostrukom opasnošću. Ne samo da su pod rizikom da razviju okrutnije oblike virusa, već su takođe u strahu da potraže pomoći za već postojće stanje za svoje srce.

Ove godine za Svjetski Dan Srca, želimo da svi:

UPOTRIJEBITE ❤

♥ ZA BOLJE ODLUKE

Brinite se za svoje srce kroz zdravu ishranu, recite ne pušenju i vježbajte dovoljno. I poštujte uputstva kako se ponašati tokom COVID-19.

♥ ZA ZAJEDNICU, ZA VOLJENE I ZA SEBE

COVID-19 je takođe skrenuo pažnju na važnost brige za ostale - prave odluke na svakom nivou, od pojedinaca, porodica i zajednica, do grupa i vlada.

♥ DA ČUJEŠ SVOJE SRCE

Kontrolišite se redovno. Nikad ne izbjegavajte zvati hitnu službu ako morate – to je sigurna stvar i medicinska struka je tu za vas.

Podrška:

- Bosansko Hercegovačko Američko akademija nauka i umjetnosti (BHAAAS)
- Bayer, d.o.o. Sarajevo
- Bosnalijek, d.o.o. Sarajevo
- Crveni krst/križ Mostar
- Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke BiH
- Federalno ministarstvo zdravstva BiH
- Federalni zavod za javno zdravstvo BiH
- Franjevačka crkva i Franjevački samostan Mostar
- Gorska služba spašavanja-stanica Mostar
- Gradska uprava Mostar
- IC Štamparija Mostar
- Islamska zajednica Mostar
- Jevrejska zajednica Mostar
- Karadžić-begova medresă Mostar
- Sveučilišna Klinička bolnica Mostar
- Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne zaštite HNK/Ž
- Muftijstvo mostarsko
- Planinarsko-smučarsko društvo Prenj Mostar
- Policijska uprava grada Mostara
- Poliklinika MDD Merhamet Mostar
- Pravoslavna crkva Mostar
- KB „Dr Safet Mujić“ Mostar
- Savez izviđača grada Mostara (SIGMO)
- Sveučilište Mostar-Medicinski fakultet, Farmaceutski fakultet, Fakultet zdravstvenih studija
- Sportski savez grada Mostara
- Udruženje kardiologa HNK/Ž
- Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar
- FIT, Nastavnički fakultet
- Zavod za javno zdravstvo HNK/Ž
- Zavod za prostorno uređenje Mostar
- Zavod zdravstvenog osiguranja HNK/Ž
- Dom zdravlja na Bulevaru
- Dom zdravlja Stari grad Mostar
- Ljekarska/lječnička komora HNK
- Komora medicinskih sestara i tehničara HNK
- Informativni mediji

O SVJETSKOJ FEDERACIJI SRCA

Svjetska Federacija Srca (SFS) je krovna organizacija koja predstavlja globalnu kardiovaskularnu zajednicu, gdje ujedinjuje grupe pacijenata, medicinara i naučnika. SFS utječe na politiku rada i dijeli znanje kako bi promovisala kardiovaskulano zdravlje za sve. SFS povezuje kardiovaskularnu zajednicu, pretače nauku u praksu i promoviše razmjenu informacija i znanja da bi svi imali zdravo srce. Naša podrška i zblžavanje ljudi pomažu nam da osnažimo naše članove kako bi spriječili i kontrolisali kardiovaskularnu bolest.

UPOTRIJEBI ❤ DA UČESTVUJEŠ

Mi živimo u vremenu koje ne pamti ovakve okolnosti. Ne znamo kako će se pandemija ponašati u budućnosti, ali znamo da je briga o našem srcu bitnija nego ikad. Zato ovog 29. septembra, pomožite nam da pozovemo što više ljudi da posjetе worldheartday.org – dodaćemo mnogo novih sadržaja i načina kako da se uključite u Svjetski Dan Srca.

f worldheartday   t worldheartfed   o @worldheartday

Za zajednicu, za voljene i za sebe: #UseHeart #WorldHeartDay
WORLDHEART.ORG

O Udruženju kardiologa Bosne i Hercegovine

Udruženje kardiologa Bosne i Hercegovine je formirano 1995. god. Kardiološka sekcija Bosne i Hercegovine Udruženja kardiologa Jugoslavije postoji od 1961. god. Udruženje kardiologa Bosne i Hercegovine ima preko 200 članova i 15 radnih grupa. Ono je član Evropskog udruženja kardiologa i Svjetske federacije za srce. Svjetski dan srca u Bosni i Hercegovini se obilježava od njegovog uspostavljanja od strane Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) 1997. god. i kampanja 2000. god.

Udruženje kardiologa HNK/Ž je formirano kao organizaciona jedinica UKBiH 2006. god. u okviru priprema IV Kongresa kardiologa i angiologa Bosne i Hercegovine koji se uspješno održao u Mostaru 17.-19. maja 2007. god. U Mostaru se od 2001. god. organizuju preventivne akcije povodom Svjetskog dana srca koje iz godine u godinu postaju masovnije, uspješnije i dobijaju punu podršku građana i institucija u gradu uz medijsko pokroviteljstvo Radio-televizije Mostar. U Mostaru je od 26.-28. maja 2016. uspješno organizovan 7. međunarodni kongres kardiologa i angiologa Bosne i Hercegovine i 3. kongres kardiološkog sestrinstva.

Aktivnosti su dio Projekta smanjenja faktora zdravstvenih rizika stanovništva u BiH.

Posjetite www.ukbih.ukhnk.org na kojoj možete da dobijete sve informacije o Udruženju kardiologa Bosne i Hercegovine.

**WORLD
HEART
DAY** 29 SEP

UPOTRIJEBI ❤ DA POBIJEDIŠ 💔

Za zajednicu, za voljene i za sebe

#UseHeart #WorldHeartDay

UPOTRIJEBI ❤ DA JEDEŠ ZDRAVO I PIJEŠ UMJERENO

- ❤ Smanjite zasladene sokove – radite pijte vodu i nezaslađene sokove.
- ❤ Zamijenite slatko i grickalice svježim voćem.
- ❤ Pokušajte jesti 5 porcija (svaka otprilike jedna šaka) voća i povrća dnevno – svježeg, smrznutog, konzerviranog ili suhog.
- ❤ Svedite alkohol na preporučenu količinu.
- ❤ Pokušajte ograničiti procesiranu i fabrički pakovanu hranu koje su često bogate solju, šećerom i masnoćama.
- ❤ Pripremite kući zdrave obroke koje ćete jesti na poslu i školi.

UPOTRIJEBI ❤ DA BUDETE AKTIVNIJI

- ❤ Neka vam cilj bude najmanje 30 minuta umjerene fizičke aktivnosti 5 puta sedmično.
- ❤ Ili najmanje 75 minuta aktivnosti visokog intenziteta tokom sedmice.
- ❤ Igra, šetnja, kučni poslovi, ples – sve se računa!
- ❤ Budite aktivniji svaki dan – hodajte stepenicama, šetajte ili vozite bicikl umjesto vožnje autom.
- ❤ Ostanite fit kući – čak i tokom izolacije vježbajte uz virtualne časove fitnesa za cijelu porodicu.
- ❤ Skinite aplikaciju za vježbanje ili pedometar kako bi pratili broj pređenih koraka.

UPOTRIJEBI ❤ DA KAŽETE NE PUŠENJU

- ❤ To je najbolja stvar da popraviti zdravlje vašeg srca.
- ❤ U 2 godine po prekidanju pušenja, rizik od koronarne srčane bolesti se značajno smanjuje.
- ❤ Unutar 15 godina rizik od KVB se vraća na nivo nepušača..
- ❤ Izloženost pasivnom pušenju je takođe uzrok srčane bolesti kod nepušača.
- ❤ Prestankom pušenja popravljate svoje i zdravlje onih oko vas.
- ❤ Ako imate poteškoća u prekidanju pušenja potražite profesionalnu pomoć i pitajte svog poslodavca da li pruža usluge vezane za prestajanje pušenja.

DA LI STE ZNALI?

Visok nivo glukoze u krvi (šećer u krvi) može biti znak dijabetesa. KVB je krivac za većinu smrти dijabetičara, pa ako ga se ne dijagnosticira i ne liječi povećava vam rizik od srčane bolesti i moždanog udara.

DA LI STE ZNALI?

Visok krvni pritisak je jedan od glavnih faktora KVB. Zovu ga "tihim ubicom" jer obično nema upozoravajućih znakova ili simptoma, i mnogi ljudi nisu svjesni da ga imaju.

DA LI STE ZNALI?

Holesterol se povezuje sa oko 4 miliona smrти godišnje, zato posjetite svog doktora i pitajte da vam izmjere nivoe, kao i težinu i index tjelesne mase (BMI). Onda će biti u mogućnosti da vas posavjetuje o vašem riziku za KVB tako da ćete moći poduzeti mjere kako da popravite zdravlje svog srca.